

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. - a.s.**, so sídlom v L., zastúpeného JUDr. L. R., advokátom v L., proti žalovaným **1/ J. N.**, bývajúcemu v K., **2/ M. N.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. A. Š., advokátkou v K., **o určenie neplatnosti právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12 C 347/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. novembra 2008 sp. zn. 1 Co 70/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 15. júla 2005 č. k. 12 C 347/2004 – 36 návrh na určenie neplatnosti dohody (z 15.5.2001) uzavretej medzi žalovanými 1/, 2/ o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ trovy konania 3 912 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému 1/ (doplniacím rozsudkom z 5. decembra 2006 č. k. 12 C 347/2004 – 51) náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalovaní, ktorých manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňom 25.4.2001, uzatvorili formou notárskej zápisnice č. N X. z 15.5.2001 dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, podľa ktorej hnutelné veci pripadli do vlastníctva tomu, kto ich má v držbe a nehnuteľné veci – špecifikovaný jednoizbový a trojizbový byt so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach a pozemku, ako aj zastavaná plocha o výmere 227 m² spolu s parcelou č. X. – záhrady o výmere 303 m² s príslušenstvom v podiele 1/2 zapísanej na LV č. X. pre kat. územie K. pripadli do

vlastníctva žalovanej 2/. Táto sa zaviazala žalovanému 1/ vyplatiť sumu 400 000 Sk na vyrovnanie majetkovej hodnoty v lehote do 31.5.2003, pričom mu vyplatila celkove sumu 600 000 Sk, ktorú použil na svoju podnikateľskú činnosť a ktorú (pre nedostatok finančných prostriedkov) ukončil v roku 2003. V dohode žalovaní súčasne vyhlásili, že jej uzatvorením sú vyporiadané všetky práva a povinnosti vyplývajúce z ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov a tiež pohľadávok a dlhov vzniknutých počas manželstva a žiadne ďalšie nároky z tohto titulu voči sebe nemajú. Podľa jeho názoru dohoda nie je právnym úkonom, ktorý by svojim obsahom alebo účelom odporoval zákonu alebo ho obchádzal alebo by sa priečil dobrým mravom, pretože nemožno konštatovať, že by sa jej uzavretím žalovaný 1/ úmyselne zbavil majetku, ktorým by v budúcnosti mohol splatiť svoje dlhy. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď žalovaný 1/ výslovne uviedol, že si náhradu trov konania neuplatňuje.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 13. novembra 2008 sp. zn. 1 Co 70/2007 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom potvrdil. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ trovy odvolacieho konania 2 959 Sk k rukám právnej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V plnom rozsahu sa stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu a za presvedčivé a zákonu zodpovedajúce považoval aj dôvody jeho rozsudku, na ktoré v podrobnostiach poukázal. Poukázal na to, že vzájomné vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva je spoločným právom bývalých manželov, ktoré nezasahuje do práv a povinností tretích osôb. Tvrdenie žalobcu, podľa ktorého dohoda uzavretá medzi žalovanými je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že ňou došlo k zmareniu možnosti uspokojenia jeho pohľadávky proti žalovanému 1/, nezakladá neplatnosť dohody, ale umožňuje veriteľovi odporovať takémuto právnemu úkonu (§ 42a Občianskeho zákonníka) t.j. zákonným spôsobom uplatňovať svoju pohľadávku. Dohoda ani nevykazuje žiadne nedostatky, pre ktoré by bola absolútne neplatným právnym úkonom. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal jeho zrušenie a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že úmysel ukrátiť veriteľa je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, k čomu došlo v danej veci. Žalovaný 1/ v snahe zmarit' uspokojenie pohľadávky veriteľa síce de iure skončil manželstvo so žalovanou 2/ rozvodom, de facto však toto manželstvo neskončilo,

pretože žalovaní žijú aj naďalej spolu a spoločne užívajú aj majetok, ktorý mohol byť použitý na uspokojenie jeho pohľadávok. Žalovaní tak zneužili rozvod manželstva a s ním spojený zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vyrovnanie bolo fiktívne a k vyplateniu peňazí (žalovanou 2/ žalovanému 1/) nikdy nedošlo. Navyše suma 600 000 Sk nezodpovedá hodnote majetku, ktorý žalovaná 2/ nadobudla a nemohla slúžiť spoločenskému účelu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, t.j. podieľať sa rovnakou mierou na spoločnom majetku a zabezpečiť tak ekonomický ďalší život mimo manželstva.

Žalovaný 1/ sa k dovolaniu nevyjadril a žalovaná 2/ navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovoláním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci nerozhodoval a preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov je zrejmé, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či to už účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolateľ nenamietal a nezistil ju ani dovolací súd.

Pokiaľ žalobca namietal, že rozsudok odvolacieho súdu (ako aj prvostupňového súdu) spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmatečnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal, ale žalovanému 1/ žiadne trovy nevznikli a žalovaná 2/ si ich neuplatnila (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská